

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2254/2016
24.01.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милан Симић, адвокат из ..., против тужене „ББ“ из ..., коју заступа пуномоћник Драгош Цукавац, адвокат из ..., ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2134/15 од 12.01.2016. године, у седници одржаној 24.01.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2134/15 од 12.01.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1 284/14 од 26.05.2015. године, ставом I изреке, усвојен је тужбени захтев па је утврђено да је тужилца 09.06.2010. године засновала радни однос на неодређено време код тужене за рад на радном месту „продавца“. Ставом II изреке, утврђено је да је решење тужене без броја и датума, којим је утврђено да је тужилци престао радни однос код тужене 20.04.2012. године, незаконито па је наведено решење поништено. Ставом III изреке, обавезана је тужена да тужилци, на име накнаде штете уместо враћања на рад, исплати износ од 382.253,90 динара са законском затезном каматом од 26.05.2015. године па до исплате. Ставом IV изреке, обавезана је тужена да тужилци на име трошкова парничног поступка исплати износ од 390.890,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је по одржаној главној расправи донео пресуду Гж1 2134/15 од 12.01.2016. године, којом је ставом I изреке укинута првостепена пресуда, па је ставом II изреке усвојен тужбени захтев и утврђено да је тужилца 09.06.2010. године засновала радни однос на неодређено време код тужене на радном месту продавца, да је решење тужене без броја и датума којим је утврђено да је тужилци престао радни однос 20.04.2012. године незаконито, па је исто поништено, и обавезана тужена да тужилци, уместо враћања на рад, накнади штету у износу од 80.960,00 динара са законском затезном каматом од

12.01.2016. године па до исплате, док је од досуђеног износа па до траженог износа од 382.253,90 динара, тужбени захтев одбијен. Ставом III изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 393.140,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 55/11, 72/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 384. став 5. ЗПП, будући да је тужиља на расправи пред другостепеним судом износила чињенице и предлагала доказе, чије је извођење у поступку било неопходно ради правилне примене материјалног права. Утврђењем да је апсолутно ништав уговор о раду на одређено време, закључен 20.03.2012. године, суд није прекорачио тужбени захтев. Питање законитости наведеног уговора о раду на одређено време суд је решавао као претходно питање од кога зависи одлука о тужбеном захтеву у овом спору (чл.12. ЗПП).

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је ступила на рад код тужене 09.06.2010. године, без закљученог уговора о раду и заснивања рада ван радног односа. По усменом договору са послодавцем, тужиља је обављала пробни рад који је трајао месец дана, а после тога је рад тужиле код тужене имао све елементе радног односа (утврђено радно време, зарада и годишњи одмор). Инспектор рада је извршио надзор код тужене дана 20.03.2012. године, када је вршио контролу података за све запослене затечене на раду, па и за тужиљу, након чега је тужиља наставила са радом све до 26.04.2012. године. Тужена је уручила решење о отказу уговора о раду и радну књижицу тужиљи дана 27.04.2012. године, када је тужиља сазнала да је у њеној радној књижици уписан стаж од месец дана и да јој је радни однос престао истеком рока на који је заснован, а тужба у овом спору поднета је 21.05.2012. године. Оценом налаза и мишљења вештака економско финансијске струке, суд је утврдио висину минималне зараде тужиле од ступања на рад 09.06.2010. године па до престанка рада. У време престанка радног односа тужиља је имала 39 година живота, радни стаж у трајању од две године и живела је у породичном домаћинству са супругом и једним дететом.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд оценио да је тужба благовремено поднета, да је тужиља ступањем на рад код тужене стекла статус запослене на неодређено време, те да је решење о престанку радног односа незаконито, па је стога обавезао тужену да уместо враћања на рад, тужиљи накнади штету у висини четири минималне зараде.

Према члану 195. став 2. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05 и 61/05), рок за покретање спора јесте 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права. Како је тужилји решење о престанку радног односа уручено 27.04.2012. године, што је истовремено дан када је тужилжа сазнала за постојање повреде њеног права, а тужба поднета 21.05.2012. године, правилна је оцена другостепеног суда да је тужба благовремена, јер је поднета у року из члана 195. Закона о раду.

У конкретном случају, утврђено је да је тужилжа ступила на рад 09.06.2010. године и да пре ступања на рад није закључила уговор о раду са послодавцем. Како тужена са тужилжом није закључила уговор о раду, у складу са чланом 32. став 1. Закона о раду, сматра се да је засновала радни однос на неодређено време, фикцијом ступања на рад, применом члана 32. став 2. наведеног закона.

Накнадно закључен уговор о раду на одређено време од 20.03.2012. године и решење о престанку радног односа су без дејства, будући да их је тужена послодавац донела када је тужилжа већ стекла статус запослене на неодређено време. Другостепени суд је правилно применио материјално право, када је решавајући претходно питање, оценио да је наведени уговор о раду ништав, сходно члану 103. Закона о облигационим односима. Самим тим, решење о престанку радног односа правилно је поништено као незаконито, а наводи ревизије да је материјално право погрешно примењено нису основани.

Како је тужбеним захтевом за утврђење постојања радног односа и поништај решења о престанку радног односа основан, тужилжа која није захтевала реинтеграцију у радни однос, има право на накнаду штете уместо враћања на рад, у висини четири мининалне зараде, јер је то последица незаконитог престанка радног односа. Суд је имао у виду, приликом утврђивања висине ове накнаде, време које је тужилжа провела на раду, године живота и број издржаваних чланова породице, сагласно члану 191. став 4. Закона о раду.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић